

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvezber, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tisoč dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznalila se plačuje od peterostopne peti-vrstne po 12 h, če se oznalila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopsi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v l. nadstr., upravljanje pa v pritičju. — Upravnitvuj naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

„Pozor, rodoljubi!“

S tem pa, da gospodje v Ljubljani eliminirajo verski moment in govorje le še o narodnem mišljenju, postavili so družbo na odločno slovensko liberalno stališče.

„Mir“, št. 36. t. I.

Koroški rimskoklerikalni »rodoljubi« misijo torej, da je Družba sv. Cirila in Metoda liberalna, če sk. b. i. z. to, da se v slovenski šoli v zgajajo slovenska mladina v izključno narodnem duhu. Liberalizem je torej, če se naši otroci zavedajo svojega slovenskega pokolenja! Liberalizem, če se navdušujejo za svojo domovino in njene naravne krasote! Liberalizem, če se jim vceplja ljubezen do duševnih slovenskih genijev, ljubezen do dela za prospet rojakov v gmotnem in duševnem oziru! Liberalizem je torej, če slovenski učitelj govorji slovenski mladini o slavnih prednikih naših in njih velikih rodoljubnih činih, o njihovi narodni značnosti, o vseh plemenitih svojstvih, ki so dičila naše najboljše narodne može, ki so nositelji naše zgodovine. Vse to je po nazorih koroških klerikalcev liberalizem, ki ne spada v šolo, katerega je treba pobijati z vsemi silami. Tem možem, ki oznanjujejo v glasili za slovensko ljudstvo na Koroškem take nauke, je izročeno žalibog politično vodstvo naših rojakov v tužnem Korotanu. In posledice, ki izhajajo iz takih »rodoljubnih« doktrin, se kruto mašujejo na telesu celokupnega naroda, predvsem seveda na koroškem slovenstvu. Koroško ljudstvo nikakor ni konzervativno, kakor si domisljajo klerikale. To kažejo že neuspehi koroško-slovenske dosedanja politike in prodiranje nemšta v naše ozemlje, ker se svobodomiseln Koroški družijo raje z naprednimi strankami, nego da bi poslušali rimske nauke raznih naših Podgorcev. In verski moment hočejo predvsem uvaževati v naši šolski družbi! Ali na Koroškem ni cerkev in prižnie, duhovnikov in spovednic? Ali se po koroško-slovenskih cerkvah uči naše ljudstvo brati in pisati, ali je navdušujejo duhovniki v cerkvah za slovensko domovino in njene težnje in potrebe? Ali ni po celem svetu dandanes merodajan princip ideologije? Zakaj naj v družbenih šolah

prepuščamo dragoceni čas verskemu principu, ko se mora v njih vendar doseči njih namen, nuditi narodu izobrazbo na podlagi slovenskega jezika? V ta namen se je ustanovila družba, čeprav jo imenujemo po dveh svetnikih. Kako se dela po šolah nemškega Schulvereina? Ali se tudi tamkaj učijo otroci v prvi vrsti verskih resnic? Vpliv nemških šol se mora z vzgojo v naših šolah paralizovati, da se otroci, ko odrastejo, ne dajo pretomiti vabljivim glasovom renegetov in tujih agitatorjev. In v to svrbo je neobhodno potrebno, da je v naših šolah narodnostni princip prvi. Narodni radikalizem, oblažen z etičnimi nauki, brez katerih narod ne more dosegati do višje kulture — to mora biti geslo vodstva naše šolske družbe! In če bi imeli recimo na Koroškem protestantske slovenske občine, ki bi bile v narodnem oziru v veliki nevarnosti, morala bi jim družba priskočiti v pomoč, če hoče izpolnjevati svojo nalogu; verski moment bi moral pa v takem slučaju popolnoma prezreti. Dušnih pastirjev v takih občinah naloge pa bi bila, delati v cerkvi za spreobrnitev teh svih rojakov; delo, ki bi je imela vrti družba v narodnostenem oziru, bi duhovnikov pri njih e r k v e n e m delu nič ne oviral. Tako mora razumevati vsak rodoljub, ki ne zlorablja tega imena, nalogu naše šolske družbe. Bratovščin, misijonov, božjih potov itd. imamo dovolj, ustanavljajo se lahko še nove, šolska naša družba pa je samo ena in njenega delovanja ne smemo omejevati s principi, ki izhajajo iz drugih namenov, za katerih dosego ni bila ustanovljena Družba sv. Cirila in Metoda. Kdor pa to dela, je škodljivec v naši narodno-obrambni organizaciji; dolžnost vseh rodoljubnih Slovencev je, da delajo z vsemi močmi na to, da se pravi namen naše velevažne družbe v polnem obsegu doseže.

In pri tem velevažnem delu nas ne smejo motiti krivi nauki narodnih krivovercer, če so ti tudi slučajno voditelji.

Borut.

Fikcija o Italijanstvu Trsta.

Način, kakor hoče italijansko časnikarstvo vzdrževati pred javnim mnenjem tostran in onstran Adrije fikcijo o Italijanstvu Trsta, je že tak, da mesto ogorčenja zamore vzbuditi le smeh. Reveži se nahajajo v grozni zadregi. Na eni strani bi se hoteli po-

kazati svetu kot prave mučenike izpostavljene napadom tržaških Slovencev, ki neki pod zaščito policije smejo izzivati mirno tržaško občinstvo; na drugi strani pa bi hoteli »farbat« svet, da nas v Trstu ni. (Uspeh državnozborovskih volitev prav komodno ignorirajo). Da napravijo nekak kompromis med tema dvema težnjama, streljajo take budalosti, da se človek mora res čuditi neverjetni nerazsodnosti laškega čitateljstva, ki tem listom slepo verjame.

Da je v sprevodu bilo veliko ljudi, tega seveda ne morejo tajiti, saj vsak Tržačan se je lahko prepričal na svoje oči; radi tega hoče nekako »Piccolo« natvezati, da so bili to tujci iz Ljubljane in boge od kje (10.000 ljudi!). »Indipendente« bi hotel po svoji navadi govoriti o »slovenski koloniji« v Trstu; vendar se mu je zdela ta »kolonija« malec prevelika in pove svojim potrežljivim čitateljem, da so prišli slovenski o k o l i ē a n i sprejemati goste iz Ljubljane. Vraga, to bi bilo celo preselevanje narodov! Pri tem pa reže pozablj, da vsak Tržačan zna razločevati meščana od okoličana na streljaj daljave.

Rekord ima pa v tej krasni logiki seveda »Piccolo«. Isti piše namreč z ozirom na slovenske »provokacije«, da ravno v »najbolj čisto italijanskem« mestnem okraju, v Sv. Jakobu, ne more človek napravljati par korakov, da bi ga ne provocirala kaka plapolajoča »ruska« zastava ali ne zbadal v oči kak slovenski napis, grozna ta provokacija »čisto italijanskega« značaja Trsta. Logika, kaj?

Še nekaj lepoga piše »Indipendente«. Potem, ko govorji o velikih masah, ki so prisile v mesto provocirat njega »laški« značaj, čudi se in obžaluje, da le peščica mladeničev je imela toliko narodne zavesti, da se je postavila nasproti »izzivalcem«. To pa ga nič ne moti v tem, da poroča — in to so laški dopisniki raztrobili v svet —, da je bil slovenski sprevod od njih razgnan. Golijat in Herkules bi morala postati zelenia od zavisti nasproti takim orjakom.

Konfuzija torej na celi črti, ki dokazuje, kako globoko pada človeški razum, ako hoče zatajevati nepoštne resnice.

Quem deus perdere vult, prius dementat!

ske pa so znašale suhljad in les, da bi mrlja sežgale.

Goli Antonelli je v tem begal po gradu. Do svoje obleke ni mogel priti. Naposled je našel spalnico grofega kočija. Hitro se je oblekel v kočijasko livrejo in v tej obleki se mu je posrečilo uteči razjarjenemu ljudstvu in pobegniti v Rim.

Grof se je seveda ločil od svoje žene. Iz žalosti se je vdal pijači in je čez nekaj let umrl. Grofica je šla v samostan, kjer jo je tudi kmalu dohita smrta.

Ljudje so radovedno čakali, kaka kazem zadene zapeljive in zakonome Antonelli. Kazen je bila res huda. Rim je neusmiljen. Antonelli je postal — namestnik papeževega državnega tajnika in prelat.

Obnesel se je tako, da je postal kmalu kardinal in pravi državni tajnik, to je, prvi minister papežev. Omenjenega Pija IX. je imel popolnoma v oblasti in je bil do svoje smrti pravi vladar katoliške cerkve. Kot tak je bil poseben priatelj — vešal. L. 1849. je dal več sto »framazonov« umoriti in je bil sploh eden najkrvločnejših rabljev, kar jih pozna zgodovina.

Zivel je pa skrajno razuzdano in imel vse polno metres. Tudi ni zatajil svojega roparskega pokolenja »Nabral« je kot papežev minister polno milijonov, ki jih je zapustil

Nadvojvoda Karel Franc Jožef — prestolona slednik?

Budimpešta, 28. avgusta. »Magyar Szó«, navadno vedno dobro informiran časopis, poroča sledete: »Po pogrebu nadvojvoda Ottona je pristopil nadvojvoda Fran Ferdinand v navzočnosti celega dvora k nadvojvodu Karlu Francu Jožefu, starejšemu sinu pokojnega nadvojvoda, temu govoril: »Moj ljubi nečak! Osiretel si in tvoji materi in meni prista na svoje oči; radi tega hoče nekako »Piccolo« natvezati, da so bili to tujci iz Ljubljane in boge od kje (10.000 ljudi!).» »Indipendente« bi hotel po svoji navadi govoriti o »slovenski koloniji« v Trstu; vendar se mu je zdela ta »kolonija« malec prevelika in pove svojim potrežljivim čitateljem, da so prišli slovenski o k o l i ē a n i sprejemati goste iz Ljubljane. Vraga, to bi bilo celo preselevanje narodov! Pri tem pa reže pozablj, da vsak Tržačan zna razločevati meščana od okoličana na streljaj daljave.

Da je v sprevodu bilo veliko ljudi, tega seveda ne morejo tajiti, saj vsak Tržačan se je lahko prepričal na svoje oči; radi tega hoče nekako »Piccolo« natvezati, da so bili to tujci iz Ljubljane in boge od kje (10.000 ljudi!).» »Indipendente« bi hotel po svoji navadi govoriti o »slovenski koloniji« v Trstu; vendar se mu je zdela ta »kolonija« malec prevelika in pove svojim potrežljivim čitateljem, da so prišli slovenski o k o l i ē a n i sprejemati goste iz Ljubljane. Vraga, to bi bilo celo preselevanje narodov! Pri tem pa reže pozablj, da vsak Tržačan zna razločevati meščana od okoličana na streljaj daljave.

Ogrski ministrski svet.

Budimpešta, 28. avgusta. Ministrski predsednik dr. Wekerle je sklical na dan 9. septembra ministrski svet ter povabil tudi hrvaškega bana Rakodzayja, da poroča o položaju na Hrvatenem. Ministrski svet bo določil program za bodoče parlamentarno zasedanje ter se bo bavil tudi z nasprotstvi, ki so se pojavila med ljudsko in neodvisno stranko.

Krvav spopad med ogrskim vojaštvom in Rumuni.

Budimpešta, 28. avgusta. V Csanadu so Rumuni napovedali ljudski shod. Takoj je poslala tja vladala celi polk vojakov, ki so nastopali skrajno izvajajoče in žaljivo. Neki častnik je rumunskega kmeta udaril v obraz samo zato, ker je kmet šel mimo gruče častnikov s pipo v ustih. Ker je nato prišlo več Rumunov pred šolo, kjer so častniki obedovali, da zahtevajo od poveljnika zadoščenja, so častniki pozvali vojake, ki so nasokočili množico z orožjem. Na mestu so bležali trije mrtvi in 23 ranjenih.

Jubilejna proslava na Bolgarskem.

Sofija, 28. avgusta. Danes se praznuje po celi kneževini 20letni jubilej, odkar vladala sedanji knez Ferdinand. Ministrski svet je izročil knezu jubilejno poročilo na 664 straneh knjige, kjer se našteva delovanje vseh ministrstev za njegovega vladanja.

svojim trem bratom. Niti vinarja ni privoščil ne cerkvi, ne v dobrodelne ali druge javne namene. Njegova nezakonska hči, grofica Lambertini, je poskusila s tožbo doseči en del teh milijonov, ki jih je njen kardinalski oče naropal, a ni dosegla drugega, kakor da se je pred sodiščem razkrilo, kako svinjsko je živel ta poleg papeža takrat največji mogočnik katoliške cerkve.

Prav kakor maščevanje usode se zdi človek, če bere o početju tega moža, da je za njegovega vladanja mlada Italija uničila papeževevo posvetno državo.

Brata.

Povest. — A. P. Rušič.
(Dalje.)

»Jokav človek si!« je rekla Fina Hilariju. »Urh, tvoj brat, je drugačen človek. Hoče, da postanem njegova žena. Kako mislita vidya o tem — a?«

Počasi je vzdignil Hilarij glavo. Njegove naivne oči so še naravnost po njem pogled.

»Čemu gledaš tako sprepo?« je vprašala Fina. »Omožim se morda vseeno!« Porogljiv in hudoben je bil sedaj njen glas. Ironije polne so bile njene oči.

»Urh!«

nja. Pri tem je rekel ministrski predsednik: »V nagrado za Vaše napore, za Vaš trud in Vaše trpljenje predlaga bolgarski narod svojemu voditelju to knjigo o njegovem napredku in ponosno izjavlja: to je knezovo delo. Ta napredek je najlepša nagrada, ki jo more Vaša kraljeva visokost in bolgarski narod doseči za zaupanje, da sta se dne 14. avgusta 1887 zdržali usodi obeh in kar je Bolgariji najsigurnejše jamstvo v dosegajo načelih idealov. Gleda m a c e d o n s k e g a v p r a š a n j a pravi spomenica: Glavna naloga ministrstva zunanjih del izza ustanovitve kneževine je bilo izboljšanje položaja bolgarskemu prebivalstvu v Macedoniji v cerkvenem in civilnopravnem oziru. Od tedaj, in posebno odkar je zasedel prestol knez Ferdinand se ministrstvo zunanjih del vestno trudi, s posredovanjem pri turški vladi in pri velesilah temu prebivalstvu zagotovi znosljivo življenje in miren kulturni razvoj.«

Knez je izdal manifest, v katerem med drugim razglasa, da daruje iz lastnih sredstev štiri milijone francov v za ustanovitev sanatorijske za bolne na pljučih.

Dunaj, 28. avgusta. Cesar Franc Jožef je poslal bolgarskemu knezku k njegovemu jubileju sledenčo brzozavno čestitko: »Na današnji za zgodovino Bolgarije pomembni dan, ko more Vaša kraljeva visokost z zadovoljstvom zreti nazaj na 20letno dobo notranjega ojačanja in mirnega razvoja Vaše dežele, izrekam Vaši kraljevi visokosti najsršnejše čestitke v zvezi z najboljšimi željami za nadaljnjo uspešno delovanje Vaše kraljeve visokosti v blagor kneževine.« — Tudi minister zunanjih del baron Aehrenthal je poslal knezu prišeno čestitko.

Francija in Nemčija.

Pariz, 28. avgusta. O sestanku med francoskim poslanikom Cambonom in nemškim državnim kancelarjem knezom Bülowom v Norderneyu piše »Tempse«: »Ljubezni sprejem poslanika Cambona v Norderneyu priča o medsebojnem stremljenju, da se razmere med Nemčijo in Francijo izboljšajo. Državnika sta se na tem sestanku bativali s politimi, gospodarskimi in finančnimi vprašanji. Storil se je velik korak k izboljšanju razmerja med Francijo in Nemčijo. Javno mnenje na Francoskem se tega veseli in upa, da bodo sledili še drugi koraki.« —

Urh!

Zagledal se je Hilarij tja dol, kjer je svetil med temnim zelenjem svetlozeleni žametni telovnik. Nastavil je roko nad oči in gledal dolgo. Njegove bistre oči so zagledale druge, male, zelenkasto se bleščeče oči, ki so se smerjale neprestano, hudo izvajajoče. Ali se je smerjal njemu, ki je trepetal pred besedami ženske...

Zasvetilo se je v njegovi glavici in mrena mu je padla iz oči. Kje je imel doslej ušesa in oči? Misil je, da sovraži Urh Fino! Kako bedast je bil vendar. Zaradi sebe je napravil intrig, grbec! In on je bil tako naiven in je misil na Klarico, ki se mu je časih tudi smilila. Sedaj je videl jasno; zdelo se mu je, da je tudi solnce ta hip postal drugačno, svetlejše. Vse naokoli je postal živejše; glasne je bilo tudi petje ptic in odkrito sr

»Journal des Debats« piše: »Sestanek v Norderneyju hoče ustvariti okvir, ki je potreben, da se sklene konkretni dogovor med Francijo in Nemčijo.« — »Figaro« piše: »Čakajmo natančnejših poročil o sestanku, zakaj postopanje Nemčije v preteklosti ni odgovarjalo vedno postopaju kneza Bülowa. Razmerje med Francijo in Nemčijo more imeti le kupički značaj.« — Tudi »Petit Parisien« pravi, da dosežene rezultate ne pretiravati.

Nemiri na Irskem.

London, 28. avgusta. Na Irskem so se pričeli nemiri, ki pričajo o tajni zaroti. Poslanec Farrel na 40 pristaev so zaprli. Vsí pridejo pred sodišče. Ministrski svet je izdal proklamacijo, v kateri se podkralj za Irsko pooblašča, da proglaši celi okraj za spontan ter odpošlje pomnožene vojaške posadke tja.

Punt v Maroku.

Pariz, 28. avgusta. Blizu Casablance je bil velik spopad med maroškim vojaštvom, ki je bilo na rekonosciranju in med puntarji. Vojaki so začeli streljati, toda kmalu jih je obkolilo 500 puntarjev, ki so bili skriti. Ako bi ne bila prisila maroškim vojakom na pomoč francoska kompanija, bi se jim bilo slabo gojilo. Tako pa so Francizi z dvema topovoma pregnali puntarje.

London, 28. avgusta. Ves jug v Maroku je priznal novega sultana Muleja Hafida. Vsi poglavariji z juga se mu pridružijo, da mu pomagajo delati mir in red. Dosedanji sultan je zelo nepriljubljen ter nima upanja, da bi sestavil zanesljivo vojsko, zato se bo skoraj gotovo »prostovoljno« odpovedal.

Pariz, 28. avgusta. Današnji ministrski svet se je bavil izključeno s položajem v Maroku. V vseh tozadevnih točkah vlada popolno sporazumljene. Koncem seje je naznani ministrski predsednik Clemenceau, da je general Duhud dobil več vojašta, kakor ga je želel. Francoska vlada neveničesaroum oru sultana Abdula Azisa in tudi o pravih namerah Muleja Hafida ni poučena.

Madrid, 28. avgusta. Sultan Abdul Aziz ne more odpotovati iz Fesa v Rabat, kakor bi rad, ker so uporna plemena sklenila, da mu zapro pot. Sultanove vojake, ki so prišli k plemenu Zrana pobirat davke, so puntarji napadli ter jih 20 ubili.

Rim, 28. avgusta. Oficijozno se potrjuje, da se namerava Italija zavzeti v vsemi sredstvi za pravega sultana proti njegovemu nepokornemu bratu Muleju Hafidu. Dogovori na konferenci v Algecirasu so se sklenili zato, da ostane zakoniti sultan na prestolu.

Pariz, 28. avgusta. V Casablance se organizuje popoloma francoska policija s francoskim policijskim komisarjem na čelu. Evropejci se lahko sedaj povsod kažejo brez vsake nevarnosti. Policijska uprava daje učilac francoska imena ter načina francoske ulične table.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 29. avgusta.

— Pripravljalni odbor za kongres »Svobodne Misli« in Riemanje. Pripravljalni odbor za kongres »Svobodne Misli« v Pragi je postal Riemanje tole pismo: Spoštovani g. župan! »Usojamo se sporočiti Vam, da vzbuja junaško Riemanje, ki ga imate čast zastopati, s svojim ne-

čutil se je premaganega — in kar je še huje — nesramno ogoljufanega. Silno je vrelo v njegovih prsih. Srečnu je bilo močno, kakor še nikdar. V goltancu se je nekaj dvigalo. More so postale zopet njegove oči. Z naporom vseh sil je zadušil greko, besnost in užaljenost, ki je silila na dan.

Kar je samo sumil trepetanje, kar so blodile njegove nepriznane misli, to se je uresničilo. Ogloljufali so ga in ta ki se je predrznil to storiti — je bil brat!

Do besnosti srdit je postal; tako zelo, tako odkritoščeno še ni nikdar sovražil nikogar, kakor je začel sovražiti ta trenutek Urha.

In vrelo je vedno bolj v Hilarijevih prsih. Težka peza je legla na njegove prsi in čutil je: Nikdar ne odvalim to strašno bremo s svojih prs. Prej omagam, predno more priti rešitev. Rešitev? Kaj je sploh še rešitev?

Nem se je vrnil h Klarici. Otrok je ležal bolan, zavit v cunje, zapuščen in zavržen.

Ardigal je ves čas molčal. Ni se mu zdelo vredno govoriti. Prižgal si je komodno cigareto in mislil bogve kam.

Fina je odšla naglo navzdol. Tudi Ardigal se je počasi napotil za njo. Ko jo je došel, jo je predrzn objel in privil k sebi. In ona se ni branila.

(Konec prihodnjic.)

ustrašnim nastopom proti rimskemu pritisku in s svojo samozavestjo pri nas Čehi čuvstvo iskrenih simpatij in navdušenja, ki se množi od dneva do dneva. Že pred dvema letoma so priobčevali češki listi, pred vsemi »Svobodna Misel« vesti o Ricmanju, ki so jih povsodi čitali z velikim zanimanjem; letosnji kongres »Svobodne Misli« daje znova povod, da smo se spomnili na Vašo neustrašno občino. Od 8. do 12. septembra t. l. bo namreč v Pragi mednarodni svetovni kongres »Svobodne Misli« to je svetovne zvezze v obrambu pravice svobodno izražati svoje misli in svoje prepričanje. Vsa napredna Češka se sestane tu, vse prosvetne družbe, vsa izobraževalna društva vseh vrst, korporacije itd. bodo poslale deležate, no, ne samo to, tudi iz tujine pride mnogo delegatov; že danes imamo mnogo prijav iz Nemčije, Francoske, Italije, Rusije, Belgije, Španske, Portugalske, da, celo iz Argentinije in iz Združenih severnoameriških držav prihite zastopniki, ki delujejo na svojem polju za osvobojenje človeštva iz okov praznoverstva in predsodkov. Škoda bi bila, ako bi na tem sijajnem kongresu ne bilo zastopano po svojem poklicanem delegatu tudi Riemanje, ki bi bilo od prisotnih pozdravljeno kot vzor občina, ki je z Rimom že obračunal; a povsodi se izraža mnenje, da bi bilo umestno, da bi bilo Riemanje zastopano vsaj po enem delegatu, da bi tako svetu lahko pokazali, da so se tudi med nami našli možje, ki so praktično izvedli ločitev države od cerkve. Za dokaz, da ni pretirano, kar smo navedli, pošljamo Vam praski list »Češki svet«, razširjen v 20.000 eksemplarjih, ki pričuje iz Riemanj članek, ki iznova budi zanimanje za Vašo občino in izraža željo, da bi bila na kongresu zastopana tudi Vaša občina. Iz tega razloga Vas prosimo, spoštovani gospod predstojnik, da bi ta dopis, ki je namenjen ne samo na Vas, nego tudi na vse riemanjsko prebivalstvo, izvolili prečitati in v našem imenu naprositi občino, da pošle svojega delegata na kongres. Bodite prepričani, da ga bodo sprejeli kot redkega gosta in da se bodo potrudili, da se bo pri nas počutil kakor doma. V nadzi, da boste ugodili naši želji, ki predstavlja željo na tisoče Čehov, pričakujemo Vaše prijazne odločitve ter smo Vaši prijetelji. Kar el Pelant, tajnik »Svobodne Misli«. V Pragi, 22. avgusta 1907.«

— **Ljubljanski škop v Würzburgu.** V Würzburgu se vrši nemški katoliški shod. Oficijalno se imenuje »54. Generalversammlung der Katholiken Deutschlands«. Kakor poroča »Festblatt« so tega shoda udeležili sledeči škopje: nadškop dr. plem. Abert iz Bamberga, würburški škop dr. Schlör, misijonski škop Henninghaus iz Kine, mis. škop Geyer iz srednje Afrike in — knezoškop Jeglič iz Ljubljane. Nad vse je značilno: 1. da je izostalo mnogo nemških škopov, dočim je prihitel na shod en slovenski škop; 2. da ni na shodu ne enega drugega tujega škofa kot Jegliča; 3. da ni šel noben drugi avstrijski škop na ta shod, razen Jegliča. Nerazumljivo je, kaj je imel avstrijski in povrhu še slovenski škop iskati na shodu katoličanov iz Nemčije. Še nekaj. § 4. pravil tega kongresa se glasi: Zur Teilnahme an den Verhandlungen und Abstimmungen der Generalsammlung sind alle erwachsenen Deutschen, katholischen Männer berechtigt, welche sich gemeldet haben etc. Kako je torej prišlo, da je bil škop Jeglič pripuščen na ta nemški shod? Ali se je morda izdal za Nemca? Ali je nastopil kot pooblaščenec nemško klerikalne zveze in zastopnik pobožnih ljubljanskih nemškutarjev? Čudno je vsekakor, da je Jeglič edini avstrijski, edini slovenski škop, ki se je udeležil tega shoda, ki je namenjen Nemcem iz Nemčije.

— **Poglavlje o svinjstvu** je sprožil škopov list. Včeraj piše: Mi menimo, da nikomur ne more škodovati, ako pride v svinjskega »Simplicissimus«, ker tudi še nikomur nič škodovalo ni, ako je prišel v »Narod«, ki je vendar v svinjarjenju že davno prehitel svojega monakovskega kolega. — V tej psovki tiči lep kompliment. »Simplicissimus« je danes prvi evropski satiriški list in se mi takega kolege prav nič ne branimo. Če smoga še prehiteli v razkrivjanju duhovskih lopovstev in nečestnosti, je to za nas le častno. **Rak se mora izčigati in svinjarstva, ki jih uganjajo Slovencev na Kranjskem se ne dajo drugače odpraviti,** kakor z brezobzirnim razkrivavanjem. Kar smo kdaj storili v tem oziru, je dobro in koristno, je pošteno in plemenito delo. Škopov list pravi, da to še nikomur ni nič škodovalo. **Lepe razmere morajo vladati med kranjskimi klerikali,** da jim nič ne more škodovati. Torej ni tam nič pravice, nič poštenja, nič morale več. »Slovenec bo že vedel, kako je. Kaže se celo, da ima prav in da je res tako, da pri klerikalih nikomur nič ne škodi. Potem pa tudi ni treba,

da bi bili še dalje tako usmiljeni, kar so bili zdaj časih. Saj ne bo nikomur nič škodovalo, če pojasmimo svinjstva, ki jih je zakril tisti maziljene Gospodov, ki ga je pri Krškem aretoval policej, če opisemo metodo ali verskonaravne vzgoje, ki je praktikoval drug tak izvoljenec blizu Ljubljane, ali če priobčimo pisma, ki jih je pisal neki duhovnik bivšemu řežerskemu pomočniku Bukovnikom, ali pa pismo, ki ga je iz gořiškega lemenata nekemu dekletu pisal tisti prasec, ki sedaj v »Slovenčevih predalih psue« Slov. Narod, da svinjari. Se Govedbi bi zarudel sramu, če bi čital to pismo »Slovenčevega moralista. Saj nikomur nič ne skodi!

— **Jurčič in Narodna tiskarna.** Znani ljubljanski prelagatelj, ki zadnje čase v zakotnem kamniškem listu kakor Krpanova kobilu bije okoli sebe ter v kruhoborski nevoščljivosti in škodoželjnosti črti in blati v narodem delu preizkušene može, se je zadnjič z brezstidno predzročstvo kakor Brdys v Krpanu zaletel tudi v »Narodna tiskarna« ter ji očital, da je z izdajanjem Jurčičevih zbranih spisov na naravnost nepošten način obogatela.

V naglici smo že na primeren način zavrnili ta infamni napad ter dokazali, da »Narodna tiskarna« z izdajanjem Jurčičevih zbranih spisov ne samo ni imela nobenega dobička, ampak naravnost izgubo. Danes pa hčemo dokazati na podstavi tiskanih virov, kako je te sežgani tati tuje časti nesramno lagal. Po Jurčičevi smrti se je leta 1881. ustanovil »Osnovni odbor za Jurčičev spomenik«. Odbor si je postavil nalogu z narodnim skladom Jurčiču postaviti troj en spomenik: nagrobn kamen pri Sv. Krištofu, spominski ploščo na pisateljev rojstnem domu in izdanje Jurčičevih zbranih spisov. (Glej: »Ljubljanski Zvon« I., str. 387.) Prvo naloge je odbor rešil leta 1881., drugo leta 1882. ter zatrl tudi izdajati Jurčičeve spise. (»Ljubljanski Zvon« I., str. 707, II., 380 in 573.) Odbor je mislil, da se bodo ljudje za Jurčičeve spise kar trgali; zato je v dveh letih (do konca 1884.) izdal tri zvezke. Ker se je večina nabranih novcev porabila za nagrobn spomenik in za spominsko ploščo, bi bilo nadaljnje izdajanje zbranih spisov samo tedaj zagotovljeno, ko bi se z izkupilom prihvezkov mogli zalagati poznejši. V tej nadi se je pa odbor bridko varal.

Cajmo, kaj piše o tem urednik »Ljubljanski Zvon« (IV., str. 771): »Sramotno je za našo inteligenco in ves naš »narodni ponos«, da se tako slabovo izvaja ta lepa narodna knjiga. Prvega, drugega in tretjega zvezka se v pol druge letu ni prodalo niti za 300 gld. in na prvih pet zvezkov se je oglasilo iz vseh slovenskih pokrajin samo 21 naročnikov. Ako slovenski narod ne bode iskreneje kazal svoje hvaležnosti prvemu prisvetnemu pisatelju našemu, nego jo je kazal doslej, ter ne rajši kupoval njegovih spisov, bodo prisiljeni odbor ustaviti izdajanje Jurčičevih zbranih spisov; potem pa tudi izdajanje zbranih spisov samo tedaj zagotovljeno, ko bi se z izkupilom prihvezkov mogli zalagati poznejši. V tej nadi se je pa odbor bridko varal.

Čajmo, kaj piše o tem urednik »Ljubljanski Zvon« (IV., str. 771):

»Sramotno je za našo inteligenco in ves naš »narodni ponos«, da se tako slabovo izvaja ta lepa narodna knjiga.

Prvega, drugega in tretjega zvezka se v pol druge letu ni prodalo niti za 300 gld. in na prvih pet zvezkov se je oglasilo iz vseh slovenskih pokrajin samo 21 naročnikov. Ako slovenski narod ne bode iskreneje kazal svoje hvaležnosti prvemu prisvetnemu pisatelju našemu, nego jo je kazal doslej, ter ne rajši kupoval njegovih spisov, bodo prisiljeni odbor ustaviti izdajanje Jurčičevih zbranih spisov; potem pa tudi izdajanje zbranih spisov samo tedaj zagotovljeno, ko bi se z izkupilom prihvezkov mogli zalagati poznejši. V tej nadi se je pa odbor bridko varal.

Č. kr. poštno in brzjavno ravnatljstvo v Trstu naznana, da bodo imeli filialni poštni uradi Ljubljana 3 (Cesarja Jožeta trga), Ljubljana 4 (Starje trga) in Ljubljana 5 (Vodmat)

od 25. avgusta dalje za promet s strankami sledče uradne ure: ob delavnih dnevih zvezkov: od osmil popoldne do ene popoldne in od treh do sedmih popoldne; o praznikih: od osmil do dvanajstih popoldne; ob nedeljah: od osmil do enajstih popoldne.

Agitatoričen shod podružnice Ljubljana I. društva avstr. slug v Novem mestu. Da se pridobjo tudi tovariši z Dolenjskega prepotrebni organizaciji tega stanu, priredilo je vodstvo to podružnice shod dne 25. avgusta v restavraciji g. Jakaca v Novem mestu. Shod je bil dobro obiskan in so bili vsi sloji stanu zastopani, vendar smo pričakovali večje udeležbe iz drugih mest Dolenjskega. Predsednikom shoda je bil izvoljen g. Mežnaršič, sluga okrožne sodnije, ki je pozdravil zastopnike Ljubljanske podružnice, ter dal besedo načelniku podružnice, ki je po uvodnem odzivu na videnim navdušenjem za stvar predaval sledče: Težko mi je bilo, ko se niste ravno vi, ki ste mi rojaki po krvi in nagnenju, ki ste mi sodrugi v trpežnem našem boju, odzvali našemu pozivu, pristopiti k stanovski organizaciji. Žal mi je, da smo tudi mi predolgo bdeli v tmni in voljno prenasali težko breme socijalnega našega položaja in priznam, da nas je moglo še le dejstvo materialnih uspehov, katere so nam priborili naši sobratje, dunajski kolegi z lastno požrvovalnostjo in z lastnim naporom, zdravili iz letargije. Sklenili smo tedaj osnovati podružnico našemu društvu ter s tem podprtati in podkrepiti njegovo stremljenje. Saj je tudi jasno, da bi bilo nečuveno, da bi pustili naše tovariše se same boriti in denarno trpeti za vse, sadove njih dela pa da bi z radostjo sprejeli in vživali. To bi bilo sramotno in nevredno, vsakega našega stanu, čigar dokaz je bilo doslej še vedno poštenost in neporečnost. Sve-

dobi, da bi to trobentanje podprl s svojim imenom. Zajo, Dolšak, Robida — še tel se ne upajo poklicati, dasi bi pošteni ljudje v takem slučaju na jarej poklicati zdravniške autoritete, predno bi se sploh upali javno nastopiti. Toda ti naši klerikali tega ne bodo storili, saj jim je le za kšeft, le za denar, le zato, da bi lahko verno in nerazsodno ljudstvo zvabilna Brezje in je tam ožemali in drli kakor že znajo.

— **Občinske volitve v Kranju** so se vrstile dne 27. in 28. t. m. pri precejšnjem udeležbi, brez vsakega boja. Klerikali, v svesti si svoje onemogočlosti, se seveda volitev sploh niso udeležili, in izvoljeni so bili v mestni zastop skoro soglasno vsi po meščanskem volilnem odboru priporočani narodno-napredni kandidati, in sicer v III. razredu: Ciril Pirec in Iv. Rakovec z 93 glasovi, A. Pečnik, Janko Sajović in Ant. Šinkovec s 91 in Jos. Kovarč z 89 glasovi. Za namestnike so izvoljeni: I. Jagodic, Mat. Ažmar in J. Jos. Bučar.

— **Spremembe pri finančni strazi.** Za višje responente so imenovani responenti Iv. Lončar, Fr. Modic in Iv. Kren; za responente nadzornika Fr. Kogej, Iv. Florjančič in Jancič, Fr. Karlin in Jos. Vidic. Premešeni so titularni responenti Ant. Muc iz Mengša v Črnomelju, Andrej Weble iz Črnomelja v Postojno in Fr. Karlin iz Postojne v Mengš; nadpazniki Fr. Salter iz Žužemberka v Ljubljano, Peter Golouh iz Mengša v Črnomelj in Jak. Hirschmann iz Postojne v Mengš; pazniki Iv. Rupnik iz Ljubljane v Žužemberk, Fr. Smrda iz Črnomelja v Postojno, Ant. Werlič iz Kočevja v Ljubljano in Josip Hren iz Ljubljane v Kočevje. Na novo sta sprejeta v službo pazniki Jos. Beguš in Iv. Lenasi.

— **Novi ravnatelj državne železnice v Beljaku.** Dosedanji vodja belaškega ravnateljstva vladni svetnik K. Wagner je postal dvorni svetnik v Beljaku v Ljubljani ob 3. uri popoldne v hotelu »Ilirija« in preje pristope k našemu društvu kot udjev v korist celotnega stanu in se

da ustreže vsem potrebam, da se pri odhodu vlaka kakša romarica ni po nesrečila. Sukal se je okoli vozov, kakor pravi strokovnjak. Povsod si ga videl, pri sprednjem kakor pri zadnjem vozu, prav povsod je mož kazal svojo spremnost tako, da so ga ljudje kar občudovali. Svojo pozornost pa je obračal le na mlade, brhke romarice, dočim se za stare revice in za otroke ni nič brigal. Mladim je posebno rad pomagal s fizično močjo v vozove.

V Idriji je 24. t. m. utonil hlapac Jos. Gnezda z Vojskega. Gnali je kopat konje svojega gospodarja Didiča pod jez v bližini cinobrske tvornice. Konju, ki ga je jahal, je v vodi spodrsnilo, da je padel in pokopal pod sabo Gnezdo, ki se vsled tega ni mogel rešiti, dasi je znal plavati.

Umrila je v Postojni gospa Ivanka Presl roj. Zupan, stara 23 let. N. v. m. p.!

Načrti za meščansko šolo v Postojni. Kakor znano, je razpisal o. kr. okrajni šolski svet postojanski tekmovalnim potom dve darili za napravo najlepšega načrta za meščansko šolsko posloplje. Kakor se nam iz verodostojne strani poroča, je tekmovalo vsega skupaj 14 arhitektov s svojimi načrti. Presojevalni odbor, kateremu je načeloval deželni stavni svetnik Klinar, je imel te dni svojo sejo v Ljubljani in priznal prvo darilo arhitekta Jos. Costa Perari v Trstu, drugo pa Makso Zbirzaju, stavbnemu voditelju kranjske stavbanske družbe.

Iz Ljubljane na Gorenjskem se nam piše: Prostovoljno gasilno društvo je pričelo ta mesec zidati svoj "Gasilni dom". Stavba bo pripravljena lepo izdelana, in sicer po načrtu, ki ga je izdelal brezplačno g. Ljud. Štricelj ml. v Ljubljani. Bodl izrečena g. Štricelju najprešnje zahvala za to blagkonakljenjenost in sploh za vso prijaznost, izkazano našemu društvu. Slovenska otvoritev bude spomladis prihodnjega leta.

Cestni mojster S. Kolb v Javorniku je upokojen in njegovo mesto razpisano do 15. oktobra.

Iz Zagorja ob Savi. Velika ljudska veselica, ki so jo priredila zagorska narodna društva v korist fondu za "Sokolski dom", je nad vse pričakovanje izvrstno uspela. Po izvajjanju prostih in orodnih vaj zagorskih Sokolov se je razvila neprisiljena prosta zabava, pri kateri so vrle narodne dame, na čelu jih gospa dr. Zarnikova, v okusno okrašenih paviljonih postregle gostom z izbornim pijačo in okusnimi jedili. Na ražnju pečena janjca sta kmalu pošla. Pozornost vseh gostov pa so obračali nase prekrasni dobitki, ki jih je bilo čez 100. Neumorno sta ves čas delovala slav. rudniška godba iz Trbovelj in zagorski tamburaški klub, ki jim bodi izrečena najtoplejša zahvala. Par lepih pesni nam je zapel pevski klub "Zagorje", ki se sedaj pod pevoučiteljem g. Vaštetom kaj izvrstno razvija. Bodl na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala enj. damskemu in moškemu veseličnemu odboru za njih neumorni trud v prid tako prepotrebenemu "Sokolskemu domu"! Na zdar! —

Nove klerikalne posojilnice v Celju. Generalni štab se je sestel 28. avgusta k odločilni seji. Šlo je med drugim tudi za to, ali pristopi novi denarni zavod k celjski "Zadržani zvezzi" ali pa k klerikalni — kranjski. Vederemo!

Zblaznil je v Mariboru tamoznji trgovec Ignacij Lorbere. Prepeljali so ga v blaznico v Feldhof pri Gradcu.

Verska nestrpnost. V Radgoni je umrl 19. t. m. Srb Mijojević v tamkajšnji deželnici bolnici. Pokojnik se je prišel zdraviti v radenske toplice, a ker se mu je bolezen nevarno shujšala, so ga prepeljali v bolnico v Radgono. Nekaj ur pred smrtno je prišel k Mijojeviču radgonski kaplan in ga dal v poslednje olje v meniju, da je bolnik katolik. Kasnejše je kaplan izvedel, da Mijojevič ni bil katolik, marveč pravoslavne vere. Zato je izjavil, ko so prišli pokojnikovi sorodniki k njemu glede pogreba, da se sme pokojnika pokopati na katoliškem pokopališču samo v onem kotu, ki je določen za samorolice, in da bo mrtveca sicer pokopal, toda ne v ornatu, marveč samo v civilni obliki. Ker sorodniki teh ponizevnih pogojev niso mogli sprejeti, da bi Mijojeviča pokopali kakor kakšnega zločinca, so se obrnili na radgonskega protestantskega župnika s prošnjo, naj ga na pokopljene. In protestantski župnik ni samo dovolil, da so smeli pokojnika pokopati na odličnem mestu na protestantskem pokopališču, marveč je tudi drage volje opravil pri pogrebu cerkvene obrede, ki jih predpisuje protestantska cerkev. In tako se je zgodilo, da se je ob grobu brata Slovana molilo nemški, ker je imel Nemeč pred veličastvom smrti več spoštovanja in pietete, kakor pa brat Slovenec, ki je še vzpriča vseporavnajoče smrti sovražil v bratu

Srbu — drugoverca! O ta nesrečna verska nestrpnost naše katoliške duhovščine, ki ne miruje niti vzpriča veličanstvu smrti!

Brezuspečno delo. Uprava železnične državnosti je hotela preložiti svojo progo Spodnji Dravograd-Vošperk, in sicer so začeli že spomladis kopati skozi gorovje med Labodom in Ettendorfom predor. Po parmesednem kopanju, kar je povzročilo velike stroške, so sedaj spoznali, da je vsa gora do najnižjih plastev iz gibljive zemlje ter je predor sploh nemogoč. Pri kopanju so bili uposleni največ Slovenci iz Notranjske in Primorske.

Knjitnica akad. društva "Gorotana". Razveseljivo je dejstvo, da so začeli slovenski akademiki s podrobnim delom na polju ljudske prosvete. Nikier na Slovenskem ni to delo važnejše kakor na Koroškem, kjer se v šoli slovenščina popolnoma zanemaria in ljudstvo ne dobi skoro druge slovenske knjige v roke kakor kujige "Družbe sv. Mohorja, ki so pisane v znanem duhu in med katrimi se nahaja vse preveč nabožnih knjig. Akademiki so prišli na prekoristno in prehvalevredno idejo: ustavnjavljati ljudske knjižnice, ki so na Koroškem neprecoenljive vrednosti. Zdaj se je otvorila taka knjižnica skoro na skrajni jezikovni meji severno od Vrbskega jezera v Srejah pod Strmcem, kjer je še mnogo zavednega slovenskega ljudstva. Prelepa je bila slovensost otvoritev te prevažne knjižnice; z velikim zanimanjem se je sešlo ljudstvo v Srejah, kjer je otvoril zborovanje zadnjo nedeljo v imenu akad. društva "Gorotana" gosp. cand. iur. Josip Biser, razložil namen knjižnice ter podal potem besedo gosp. odvet. kand. dr. Jos. Oblaku iz Celovca. V navdušujočem govoru je pojasnil dr. Oblak zbranemu ljudstvu, ki je z očividno pozornostjo poslušalo govornnika, poem samozaobraževanja s čitanjem knjig in še posebej slovenskih knjig na Koroškem z ozirom na znane razmere; posebno je poudarjal narodnostni moment, ki leži v ustanovitvi slovenske javne knjižnice tu gori na meji. Navdušeno pritrjevanje od strani občinstva je pričalo, da je govornikova izvajanja dobro razumelo. Ko je nato še akademik Čemer predaval o zgodovini Slovencev, ter je zanjem govoril še g. Ferdo Lavrinčič na sreči zborujočih, se ljudstvo kar ni hotelo raziti ter že le poslušati še naprej lepe govore. Zato je gosp. dr. Oblak še enkrat v svojem končnem govoru zlasti opozarjajoč na lepoto slovenskega pismenega jezika in književno bogastvo malega, a velenadarjenega naroda, ki je dal svetu že toliko odličnih mož, pozival ljudstvo, da črpa iz knjig ljubezen do svojega naroda in jezika, ki je temelj narodne zavesti. Pevaje narodne pesmi se je ljudstvo razšlo. Bil je lep dan, ki dela čast prirediteljem, ki so si napisali na svoj prapor: naprej v znamenju ljudske prosvete!

Žleznicna na Vefiki Zvonar. Žleznično ministrstvo je podelilo Redlichu in Bergerju na Dunaju predkoncessijo za ozkotirno električno železnico iz Gornje Bele do Sv. Krvi in od tam na Veliki Zvonar (Klek). **Narodna slavnost na Prosek.** K veliki narodni slavnosti, kojo priredi pevsko društvo "Hajdrih" na Proseknu dne 8. septembra t. l., so se nadalje priglasila sledenca slavna društva: pevska društva: 9.) "Danica", Kontovelj, korporativno; 10.) "Skala", Sv. Kriz, korporativno; 11.) "Nabrežina", Nabrežina, korporativno z zastavo; 12.) "Zarja", Kopriva, korporativno z zastavo; 13.) "Dom", Repentabor, korporativno z zastavo; 14.) "Zvon", Opčina, korporativno; 15.) "Lira", Komen, korporativno; 16.) "Naprej", Dornberg, korporativno; 17.) "Brje", Brje, korporativno z zastavo; 18.) "Rihemberg", Rihemberg, korporativno; 19.) "Adrija", Barkovje, korporativno z zastavo; 20.) "Draga", Orlek, korporativno; 21.) "Kolo", Trst, po deputaciji z zastavo; 22.) akad. ferijalno društvo "Balkan", Trst, po deputaciji; 23.) "Delavsko podporno društvo", Trst, korporativno z zastavo; 24.) "Tržaško podporno in bračno društvo", Trst, po deputaciji; 25.) Prvaški "Sokol", Prvačina, korporativno z godbo. — Slavna bratska društva, blizu se oni slavnostni dan, ko zaori prekrasna slovenska pesem tja preko valov naše milie "Adrije". Od daleč in bližu prihitite k nam bratje, da si ponovno prizemimo: "Vse za narod, domovino!" Pozivljamo vsa še ostala društva s prisreno prošnjo, da se nemudoma priglase, da nam omogočijo čim prej sestaviti bogat in obširen spored. Dosedat je priglašenih enajst društvenih zastav, 21. društvo sodeluje korporativno, štiri pa po deputaciji. Večičasten zbor, broječ nad osemsto pevcev, bode pel prekrasno našo pesem "Morje adrijansko". Ker prihite že v jutru mnogi bratje k nam, na pravimo predpoldne ob 10. uri izlet v Miramar, ter si skupno ogledamo predivni park in grad. Torej do vijova!

Odbor.

Pokušen samomer v Trstu. V tretki ob 11. ponoči je v Barkovljku skočila v morje neko mlado, lepo dekle. Redar, ki je to videl, je skočil za njo in jo rešil s pomočjo na obali se nahajajočih ljudi. Dekleta, ki si je hotela končati življenje, so prepeljali v bolnico. V bolnici ni hotela povedati niti svojega imena, niti veroča, zakaj si je hotela končati življenje.

Iz Krapinske toplice se nam piše: Meseč avgust se sicer bliža koncu, a vzdic temu je tu še tako živahno, kakor je bilo letos v dnevinah glavne sezone. Eni odhajajo, drugi prihajajo, a število kopaliških gostov je pri tem vedno večje. V to krasno kopališče je dosegel priložno 4810 oseb, torej za 765 več kakor lani. Da je tako, ni samo posledica tega, da je kraj, kjer leži Krapinske toplice, krasen in zdrav, a železniška zveza na vse strani vprav izvrstna, nego je glavni vzrok te velike frekvence v prvi vrsti to, da neprestano širijo glas o zdravilnosti teh toplic ou. ki so tu okrevali od težkih bolezni, kakor kostobil, revmatizma, nevralgije, nevratenij in raznih ženskih bolezni. Dne 1. septembra se začne zaključna sezona, v kateri so cene stanovanjem znižane za 25%. Ker so jesenski dnevi v tem kraju takoreč brez izjemne toplice in lepi, kopališko poslopje pa tako izvrstno zidan, da so stanovanja, kopeli, restavracija, čitalnica in kopališka dvorana pod eno streho in spojeni s kurjenimi hodniki, je tudi v hladnih dnevinah nemogoče, da bi se kdo prehladi. Pohvaliti je tudi restavracijo, kjer so jedila okusna, cene zmerne in postrežba dobra. Kar v jesenski sezoni še posebno priporoča Krapinske toplice, je to, da je tu prilika, uživati vsakovrstno sadje, zlasti sladko grozdje. Trta je dobro rodila in se grozdje že prodaja. Kar je tu povedano, je le malenkost tega, kar bi se moglo povediti, zadostuje pa v dokaz, da je tudi jeseni ugodno in koristno muditi se v Krapinskih toplicah.

5. ceste. Včeraj in predvčerjšnjim ponoči so bile šipe pri podiranju Šentjakobskega župnišča trem pekovskim pomočnikom takoj na poti, dasi v svoji "fajhtnosti" niso mogli napraviti drugačne zabave, kakor da so jih bombardirali s kamnenjem, kar je zbudilo vse v tamšnjem obližju stanjuče stranke. Vsi trije so znani in dobijo za to zabavo zasluzeno plăčilo. — Predvčerjšnjim so se v Igriskih ulicah spriščišči v hlapci in s naposled skočili v lase. Ker se je enemu zdelo škoda pesti, je prijel za "krepelec" in pričel z njim po svojem postrežbi dobra. Kar v jesenski sezoni še posebno priporoča Krapinske toplice, je to, da je tu prilika, uživati vsakovrstno sadje, zlasti sladko grozdje. Trta je dobro rodila in se grozdje že prodaja. Kar je tu povedano, je le malenkost tega, kar bi se moglo povediti, zadostuje pa v dokaz, da je tudi jeseni ugodno in koristno muditi se v Krapinskih toplicah.

Še ceste. Včeraj in predvčerjšnjim ponoči so bile šipe pri podiranju Šentjakobskega župnišča trem pekovskim pomočnikom takoj na poti, dasi v svoji "fajhtnosti" niso mogli napraviti drugačne zabave, kakor da so jih bombardirali s kamnenjem, kar je zbudilo vse v tamšnjem obližju stanjuče stranke. Vsi trije so znani in dobijo za to zabavo zasluzeno plăčilo. — Predvčerjšnjim so se v Igriskih ulicah spriščišči v hlapci in s naposled skočili v lase. Ker se je enemu zdelo škoda pesti, je prijel za "krepelec" in pričel z njim po svojem postrežbi dobra. Kar v jesenski sezoni še posebno priporoča Krapinske toplice, je to, da je tu prilika, uživati vsakovrstno sadje, zlasti sladko grozdje. Trta je dobro rodila in se grozdje že prodaja. Kar je tu povedano, je le malenkost tega, kar bi se moglo povediti, zadostuje pa v dokaz, da je tudi jeseni ugodno in koristno muditi se v Krapinskih toplicah.

Izgubljene in najdeni redi. Posestnica g. Cecilia Mejačeva je izgubila črno denarnico, v kateri je imela do 10 K denarja in očali. Šolska učenka Ana Janežičeva je našla svilnat solnčnik, šolska učenka Bogdana Ferencčaková pa nekaj denarja.

Delavsko gibanje. Včeraj se je pripeljalo iz Amerike 100 Slovencev in Hrvatov.

Društvena godba Ljubljanska priredi danes v hotelu "Illijska", Kolodvorske ulice društveni koncert. Začetek ob osmih zvečer. Člani prosti, nečlani plačajo 40 vin.

*** Drobne vesti.** Dalmatinski in nižje avstrijski deželni zbor sta sklicana na dan 9. septembra.

Rumunski kralj Karel pride 25. septembra na Dunaj ter obiše cesarja.

Vest o sestanku med nemškim cesarjem in saškim kraljem na gradu Pillitzni resnična.

Italijanski minister Tittoni se je vračal včeraj v avtomobilu iz Gor. Štajerske skozi Beljak in preko Predila v Videm.

Zaradi legarja v Sareju vse začne pouk v šolah še 1. oktobra.

Spomenik avstrijskim in pruskim vojakom,

ki so padli v vojni leta 1866, so od-

krili danes na pokopališču v Draždanh. K slavnosti razkritja sta prišla tudi poveljnica avstrijskih polkov 21. in 42.

Poroka Ciganana Nyarija z grofico Vilmo Festetics. Je bila včeraj v stolni cerkvi v Šopronu. Za priči sta bila dva Cigana. Cerkev je bila natlačeno polna.

— Italijanska kraljevica — vдовica Margerita je prišla na 3000 metrov visoko goro Monte Rosa k otvoritvi znanstvenega zavoda.

Zaradi poskušenega roparskega umora v avtomobilu je sodišče odredilo, da se zaprti dajak Hertzka preišče na duševno stanje.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Italijanov ni maral. V Korenčnovi gostilni v Naklem je sedela dne 10. t. m. večje italijanska družba. Navzoča sta bila tudi Janez Pičman, posestnica mož iz Naklega, in njegov tovariš Jernej Černivec. Medtem ko se je Černivec mirno veden, je Pičman Italijane dražil in jih izvabil. Posledica temu je bila, da so oba iz gostilne iztrili in vežna vrata zakljenili. Umenvo je, da ni bilo to po Pičmanovi volji, kajti jel je pred hiso razsajati in preklinjati. Otilija Piuttija je Pičmanovo razgrajanje jezilo. Da bi nemirneža odpodil, stopil je k vratom vkljub temu, da ga je tovariš Angelo Zanini zadrževal, boječ se kake nesreče. Piuttij je vseeno odpril duri. V tem trenutku ga je zunaj stojec Pičman trikrat vsekal z nožem tak, da mu je prezrel dve rebri in ranil jetra in vranico. Piuttij je v vzklidu: »Mio Dio« stopil nazaj in se zgrudil. V tem nevarnem položaju so ga pripeljali v ljubljansko bolnico, kjer je čez dva dni umrl. Pičman zvraca krivdo na tovariša Črnivega, češ, da se ta je sam hvalil, da je Italijanom z nožem pokazal. Priča Angelo Zanini z vso sigurnostjo potrdi, da je pri vratih dobro videl, kako je Pičman sam brez Črnivega z nožem proti Piuttiju.

Kolomija 29. avgusta. Na danskem dvoru se na jesen zber zopet odlični gostje iz vladajočih evropskih hiš. Najprvo pride v Kodanj grški kralj Jurij, kmalu nato pa angleška kraljica Aleksandra s svojo hčerjo. Češko-carica-vdova prišla, še ni gotova. Skoraj gotovo je, da posetita deželne odbore izprečili zasedanje dež. zborov. Res je, da vladava ne more dobiti od nobene stranke jamstva, da bi zasedanje steklo po njeni volji, zato je naravnost čudno, da si pomislja dež. zbor razpustiti. List zahteva, naj vladava čim najprej odloči o usodičnega dež. zboru.

Borzna poročila

Kreditna banka v Ljubljani.
Uradni kursi dun. borse 29. avgusta 1907.

	Dinar	Blag
4% majska renta	96.10	96.80
4% srebrna renta	97.85	98.05
4% avstr. kronska renta	96.25	96.45
4% zlata	114.90	116.12
4% ogrska kronska renta	92.65	92.75
4% zlata	109.65	109.85
4% posojilo dež. Kranjske	99.60	99.31
4% posojilo mesta Splet	104.60	102.00
4% Zadar	99.85	100.85
4% bos. herc. železnisko	97.40	98.40
4% češka dež. banka k. o	95.60	96.00
4% zast. pisma gal. dež.	95.75	96.25
4% hipotečne banke	99.00	100.00
4% pešti kom. k. o. z	103.50	104.00
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	98.00	99.00
4% zast. pisma ogr. cenzur. dež. hranilnice	98.00	99.00
4% z. pis. ogr. hip. ban. obi. ogr. lokalnih železnic d. dr.	99.25	100.25
4% obi. češke ind. banke	98.50	99.50
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99.75	100.75
4% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
4% prior. juž. žel. kup.	294.25	293.25
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99.25	100.25

Srečke.	
brečke od 1. 1860 ¹	147.60
brečke od 1. 1864	183.50
titske	189.50
zem. kred. I. emisije II.	262.00
ogrskie hip. banke	268.25
srbske srs. a frs. 100-turške	274.25
Basilika srečke	228.00
Kreditne inomoške	282.00
Krakovske	286.00
Ljubljanske	290.00
Avstr. rdeč. križa	302.00
Ogr.	302.00
Rudolfove	302.00
Salcburške	302.00
Dunajske kom.	302.00
Deinice	302.00
južne železnice	153.50
državne železnice	154.05
avr.-ogrskie bančne dein.	645.75
avr. kreditne banke	780.00
Ogrske	833.25
Zivnostenske	740.60
Premogokop v Mostu (Brüx)	741.50
Alpinški montan	745.00
Práške žel. ind. dr.	746.25
Rima-Murányi	630.75
Trboveljske prem. družbe	598.50
avr. orožne tov. družbe	470.00
Češke sladkorne družbe	138.00
Valuta	142.00
C. kr. cekin	11.85
20 franki	19.14
20 marke	28.47
Coverigns	33.99
Marke	117.35
laški bankovci	95.70
Rublji	2.68
Dolarji	4.84

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 29. avgusta 1907.
Terniss.

Pšenica za oktober . . . za 80 kg 8 11.60
Rž 50 9.90
Koruzna . . . mal 1908 . . . 60 6.92
Oves oktober . . . 60 8.26

Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306. Srednji vrhni tisk 7800 mm.

Avgust	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
23. 9. zv	738.6	19.8	sl. sazh.	jasno	
29. 7. nij.	738.8	18.2	er. jzvhod.	megla	
, 2. pop.	737.3	27.9	sl. vzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura: 12.2° normale 17.4. — Padavina v mm 0.0.

Potri najgloblje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti iskrenoljubljene soproge, oziroma matere, hčere, vnukinja, nečakinje, sestrične in svakinje, gospe

Ivanke Presl roj. Zupan

Ki je danes 27. avgusta ob štirih popoldne, po kratki mučni bolezni, previdena s svetostajstvji za umirojče, v 23. letu svoje dobe, mirno zaspala v Gospodu.

Truplo drage pokojnice se bo v četrtek, 29. avgusta ob štirih popol. v hiši žalostni blagoslovilo in potem na tukajšnjem pokopališču materi zemlji izročilo k večnemu počitku.

Sv. maše zadužnica se bo darovalo v tukajšnji farni cerkvi.

V Postojni, 27. avgusta 1907.

2875 Žalujoči ostali.

Večje število tesarjev

sprejema proti dobremu plašilu

Ivan Zakotnik, tesarski mojster,
Dunajska cesta št. 40. 1666-44

Nov 2880-3

pritlična hiša

z lepim vrom, pripravna za vsako obrt,
z veliko kletjo, se predra, na lepem
prostorn v ljubljanskem predmestju
Novi Vodmat št. 124. — Več se
izve v hiši pri hišnem gospodarju.

Trgovski pomočnik

špecijske in železniške stroke, več
slovenskega, nemškega in italijanskega
jezika, zeli premeniti službo.

Kdo, pove uprav. „Sl. Naroda“. 2851-3

Objava!

Na oddajnem skladušu juž. železnice
v Ljubljani 2876 prodalo se bude jutri, v petek 30. avg.
dopolne ob 9 ur

17 sodov kislega zelja

potom prostovoljne dražbe.

Blago se lahko ogleda neposredno
pred prodajo v omejenem skladušu.

Perutninorstvo „IVANČIĆ“ v Karlovcu na Hrváškem,
oddikovano z veliko srebrno kolajno
priporoča v nabavo za razploditev čistokrvno pasmo perutnine,
4—5 mesecov stare:

Plymouth-Roks in Orpington rumeni

katerih razplod je nabavljen iz Angleške in nagrajen na vseh
razstavah s prvo nagrado.

Razpošilja tudi posamezne peteline za križanje in obnovitev krvi.

Zdravilišče Krapinske toplice na Hrváškem odprte vse leto.

Od zagorske žel. postaje Zabok-Krapinske toplice 1, od postaje
Rogatec lok. železnice Grobelno-Rogatec 2 vozni ur oddaljeno. Do
1. oktobra vozi omnibus vsak dan dvakrat v Zabok-Krapinske toplice, in
sicer v vlakom Zabok, ki pride ob osmih 21 minut, ob desetih 29 minut
dopoldne in ob štirih 13 minut popoldne v Rogatec k popoldanskemu vlaku.

Cene za stanovanja od 1. septembra naprej znižane za 25%.

Izvrstno urejeno lečilišče, izborna restavracija, krasno sadje,

posebno grozdje; milo podnebje itd. itd.

2872 1

Podpisani se usojam javiti velecenjenemu občinstvu v Ljubljani in

na deželi, da sem si nabavil

nov voz za prevažanje pohištva.

ter se priporočam za sellite ter vse druge vožnje po najnižji ceni.

Dalje se priporočam za prodajo

premoga in drva.

Z velespoštovaljem

Martin Lampert

Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 31.

Vsekakor imam po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Res. fond: 38,242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993-72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z veskoči slovensko-narodno uprave.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Geoposkilih zveznih št. 12.

Zavaruje postopja in premične proti
poštnim škodam po najnižjih cenah.

Škode, enjule takoj in najkulantnejše.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljne in čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občinkoristne
namene.

4012 120 Stevilka telefona 210.

Prva domaća slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Ustanovljena leta 1854.

Spriroča slavnemu občinstvu in spoštovanim
gostilnicarjem svoje Izborne

Izbrana

Izbrana